

Maturitní témata z estetické výchovy výtvarné

1. Materiály a techniky malby, kresby a sochařství

- Historický kontext
- Freska, mozaika, nástěnné malby
- Malba temperou, olejomalba, malba akrylem
- Socha – kamenosochařství, lití, moderní materiály

2. Pravěké umění

- Historický kontext, vymezení pojmu
- Výtvarné projevy lovců a sběračů
- Výtvarné a architektonické projevy prvních zemědělců
- Menhir, dolmen a kromlech

3. Starověký Egypt a Mezopotámie

- Historický kontext
- Srovnání architektur v Egyptě a Mezopotámii
- Vliv na ostatní kultury (Kréta atd.)
- Egypt – Sedící písař, portrét Nefertiti, Husy z Medunu, Raněná lvice, Tři hudebnice, Zelená hlava
- Mezopotámie – Sumerové a Akkadové, klínové písmo, Chammurapiho zákoník, pečetní válečky, Ištarina brána

4. Antické Řecko

- Kréta – Mínojská kultura (palác Knossos)
- Mykénská civilizace
- Pevninské Řecko
- Architektura – rozdělení architektonických stylů
- Sochařství – rozdělení na období (autoři) – kúros, koré, Diskobolos, Doryforos, Afrodité, Chlapec vytahující si trn z paty, Umírající Gal, Láokoón
- Malba)

5. Antický Řím

- Architektura – kompozitní sloh, technické stavby, Koloseum, Pantheon, rozdíl mezi řeckým a římským amfiteátre, vítězné oblouky
- Malba – Pompeje, Herculaneum
- Sochařství – oficiální pomníky a portréty, helénistické období

6. Rané křesťanské a románské umění

- Historický kontext, základní charakteristika pojmu
- Raně křesťanské umění – Ravenna, katakomby v Římě, chrám Boží moudrosti
- karolínské a otonské umění – karolínská renesance
- Románská díla v Evropě – Pisa: náměstí Zázraků, Nicola a Giovanni Pisano
- Románská díla u nás – bazilika sv. Jiří, Pražský hrad, kostel sv. Jakuba u Kutné Hory

7. Rozdílný vývoj států vzniklých na území Západořímské říše a ostatních evropských států

- Románský sloh až současné umění – rozdíly vývoje uměleckých stylů v architektuře a malířství v evropských zemích, jejich porovnání s důrazem na vliv antických kořenů
- (Pisa – náměstí Zázraků × ostatní evropské státy)
- Katedrála Nanebevzetí Panny Marie (Siena) × gotické katedrály na severu Evropy
- Leonardo Da Vinci × Albrecht Dürer
- Raffael Santi × Hans Holbein
- Fauvismus × expresionismus

8. Gotika

- Historický kontext, základní charakteristika pojmu
- Opat Suger – St. Denis
- Klenby, oblouky a vnější opěrné systémy – revoluce ve stavebnictví
- Malba – mistři oltářů, Cimabue, Giotto
- Sochařství – Giovanni Pisano
- Gotické umění za vlády posledních Přemyslovců, za vlády Lucemburků Karla IV., Václava IV. a Vladislava Jagellonského

9. Renesance v Itálii

- Historický kontext, základní charakteristika pojmu
- Malířství, sochařství, architektura
- Knihtisk
- Vznik rané florentské renesance (Filippo Brunelleschi, Leon Battista Alberti, Masaccio, Sandro Botticelli, Donatello, Lorenzo Ghiberti)
- Vrcholná renesance ve Florencii (Donato Bramante, Leonardo da Vinci, Michelangelo Buonarroti, Raffael Santi)
- Vrcholná renesance Benátek (Giorgione, Tizian, Paolo Veronese, Tintoretto)
- Manýrismus (pozdní renesance) – Andrea Palladio, Gian Lorenzo Bernini, Caravaggio – caravaggismus
- Pád Východořímské říše (Byzantské)

10. Renesance ve Španělsku a na sever od Alp (Nizozemsko, Německo, Rakousko)

- Historický kontext, základní charakteristika pojmu
- Německá renesance – Albrecht Dürer, Hans Holbein, Lucas Cranach
- Nizozemská renesance – Hieronymus Bosch, Jan Van Eyck, Hans Memling, Pieter Brueghel
- Španělská renesance – El Greco, caravaggismus
- Česká renesance – Kunstkamera Rudolfa II., Adrian de Vries, Giuseppe Arcimboldo

11. Italské a španělské baroko

- Historický kontext, základní charakteristika pojmu
- Chrám sv. Petra ve Vatikánu – Donato Bramante, Michelangelo Buonarroti
- Caravaggismus
- Římské paláce a kašny
- Benátské baroko – Canaletto, Giovanni Battista Tiepolo
- Španělské baroko – Diego Velázquez, Francisco de Zurbaran

12. Nizozemské a české baroko

- Historický kontext, základní charakteristika pojmu
- Nizozemské baroko – malba – Frans Hals, Rembrandt van Rijn, Jan Vermeer, Anthony van Dyck, Peter Paul Rubens
- České vrcholné baroko (radikální baroko), architektura – Kryštof a Kilián Ignác Dientzenhoferové, Jan Blažej Santini
- Malba, sochařství – Matyáš Bernard Braun, Karel Škréta, Petr Brandl, Jan Kupecký

13. Rokoko, klasicismus

- Historický kontext, základní charakteristika pojmů
- Rokoko – architektura, sochařství
- Malba – Francisco Goya
- Klasicismus – architektura (francouzské klasicizující baroko – zámek Versailles)
- Sochařství – Antonio Canova, Jacques-Louis David

14. Akademismus, romantismus, historizující slohy

- Historický kontext, základní charakteristika pojmů
- Pařížský salon
- Eugène Delacroix, Jean-Auguste-Dominique Ingres, Gustave Courbet, Honoré Daumier, Barbizonská škola
- Historizující slohy – architektura (Kladno)

15. Impresionismus, postimpresionismus, pointilismus

- Historický kontext (vznik fotografie), základní charakteristika pojmů
- Salon odmítnutých
- Impresionismus – Edouard Manet, Claude Monet, Camille Pissarro, Auguste Renoir, Henri de Toulouse-Lautrec
- Sochařství – Auguste Rodin, Antoine Bourdelle, Aristide Maillol, Camille Claudel
- Postimpresionismus – Vincent Van Gogh, Paul Gauguin, Paul Cézanne
- Pointilismus – Georges Seurat, Paul Signac

16. Symbolismus a secese

- Historický kontext, základní charakteristika pojmů
- Symbolismus – František Bílek, Jan Zrzavý, František Kupka, Jaroslav Róna
- Rakouská secese – Gustav Klimt, Egon Schiele, Maria Olbrich, Jiří Mucha
- Modernismus – Antoni Gaudí

17. Expresionismus a fauvismus

- Historický kontext, základní charakteristika pojmů
- Expresionismus – Die Brücke, Der Blaue Reiter – Edvard Munch, Vasilij Kandinskij, Kazimir Malevich, Emil Nold, Franz Marc
- Fauvismus – Henri Matisse, Maurice de Vlaminck

18. Kubismus a futurismus

- Historický kontext, základní charakteristika pojmů
- Kubismus – Pablo Picasso (Avignonské slečny), Georges Braque, Fernand Léger
- Český kubismus (architektura, sochařství) – Otto Gutfreund, Bohumil Kubišta, Emil Filla, Pavel Janák, Jan Kotěra, Josef Chochol, Josef Gočár
- Futurismus – Umberto Boccioni, Marcel Duchamp

19. Dadaismus a surrealismus

- Historický kontext, základní charakteristika pojmů
- Dada jako určující prvek pro následující směry – Kabaret Voltaire (Curych), Marcel Duchamp (Fontána, Věšák na lahve)
- Surrealismus – Salvador Dalí (Andaluský pes), Max Ernst, René Magritte, Joan Miró, Giorgio de Chirico
- Manifest surrealismu (A. Breton)
- Dadaismus a surrealismus v Čechách – Jiří Voskovec a Jan Werich, Toyen, Jindřich Štyrský, Josef Šíma, Jan Švankmajer

20. Ruská avantgarda, Bauhaus, konstruktivismus, funkcionalismus

- Historický kontext, základní charakteristika pojmů
- Ruská avantgarda, její východiska a směr vlivu na další vývoj moderního umění – Vladimír Tatlin (Věž třetí internacionály), El Lisickij, Kazimir Malevich, Vasilij Kandinskij, Marc Chagall
- Bauhaus – Mies van der Rohe, Walter Gropius, Paul Klee, Vasilij Kandinskij, Kazimir Malevich, Moholy-Nagy
- Konstruktivismus a jeho přelomové konstrukční prvky – Vladimír Tatlin, El Lisickij
- Funkcionalismus – Le Corbusier, Adolf Loos, Frank Wright, Mies van der Rohe

21. Geometrická abstrakce, minimal art, land art, Op-art, kinetismus, luminokinetismus

- Historický kontext, základní charakteristika pojmů
- Geometrická abstrakce – Vasilij Kandinskij, Kazimir Malevich, Piet Mondrian, Mark Rothko
- Minimal art – Donald Judd, Stanislav Kolíbal
- Land art – Richard Serra, Christo, Robert Smith, Magdaléna Jetelová, Jiří Beránek, Čestmír Suška
- Op-art – Victor Vasarely, Maurits C. Escher
- Kinetismus, luminokinetismus – Alexander Calder, Moholy-Nagy, František Svátek, Vratislav Novák

22. Abstraktní expresionismus, akční umění, realistické tendence ve figurální malbě 20. století

- Historický kontext, základní charakteristika pojmů
- Abstraktní expresionismus, akční umění – Jackson Pollock, Willem de Kooning, Yves Klein
- Mexický muralismus – Diego Rivera, David Siqueiros
- Nová figurace – Francis Bacon, Henry Moore, Eva Kmentová, Jiří Sopko, Jiří Načeradský, Olbram Zoubek, Oriešek, Michael Rittstein, Jiří Nepraš, Jiří Sozanský
- Hyperrealismus, figurativní realismus – Edward Hopper, Lucian Freud
- Neoexpresionismus
- Sochařství – Giacomo Manzù, Marino Marini, Alberto Giacometti

23. Neodadaismus (pop art, happening, konceptuální umění, body art, art povera)

- Historický kontext, základní charakteristika pojmů
- Pop art – Andy Warhol (Factory), Robert Rauschenberg, Roy Lichtenstein
- Happening – Fluxus (Milan Knížák), Martin Jirous
- Konceptuální umění – Josef Beuys, Joseph Kosuth, Marina Abramovičová
- Body art – Marina Abramovičová, Yves Klein
- Art povera – Jannis Kounellis, Mario Merz

24. Postmoderna, video art, performance, instalace a street art

- Historický kontext, základní charakteristika pojmů
- Video art – Richard Serra, Joseph Boys
- Performance – Marina Abramovičová, Ulay
- Instalace – Jannis Kounellis, Joseph Kosuth, Joseph Beuys
- Street art – Michel Basquiat, Banksy

25. Vývoj architektury ve 20. století od secese k postmodernismu

- Definice jednotlivých architektonických stylů
- Secese – Antoni Gaudí, Alois Dryák, Dušan Jurkovič
- Moderna – Adolf Loos, Josef Hoffmann, Jože Plečnik
- Kubismus, rondokubismus – Pavel Janák, Emil Králíček, Josef Gočár, Vlastislav Hofman
- Art Deco – Alois Krofta
- Funkcionalismus – Le Corbusier, Frank Wright, Mies van der Rohe, Walter Gropius (Bauhaus), Bohuslav Fuchs, Vladimír Karfík, Josef Havlíček
- Konstruktivismus – El Lisickij, Vladimír Tatlin
- Postmoderna – James Stirling, Frank Gehry (Tančící dům)
- High-tech – Eva Jiřičná, Jan Kaplický, Jean Nouvel
- Významné stavby jednotlivých stylů

Maturitní témata z EVV v souladu se ŠVP Albatros projednala a schválila PK ZSV, EVH, EVV.

Vypracovali: akad. sochař Zdeněk Manina, MgA. Michaela Horáková

Schválil: PhDr. Lukáš Eichenmann, Ph.D.